

6. Договірне право України. Особлива частина: навч. посіб. / Т. В. Бондар, О. В. Дзера, Н. С. Кузнєцова та ін.: за ред. О. В. Дзери. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 1200 с. 245

Тетяна Олександрівна Зінченко – студентка I курсу Сумської філії

Харківського національного університету внутрішніх справ

Науковий керівник: Наталія Олександрівна Горобець – професор кафедри юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

ЗАХИСТ АВТОРСЬКИХ ПРАВ У МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

У сучасну епоху, яку називають «інформаційним суспільством», ми є свідками бурхливого розвитку інтелектуальної діяльності людини, яка є складовою частиною безпеки держави, оскільки недостатній інтелектуальний потенціал призводить до її слабкості.

Питання про захист авторського права в мережі Інтернет гостро підіймається у більшості країн світу, на жаль, в Україні йому приділяється мало уваги, тому необхідно знайти оптимальні способи вирішення даної проблеми, спираючись на міжнародний досвід.

Вивченням данного питання займалися: Ч. Н. Азімов, І. А. Безклубий, М. М. Богуславський, Ю. Л. Бошицький, О. В. Дзера, А. С. Довгерт, Р. В. Дробов'язко, В. А. Калятін, О. В. Кохановська та інші.

Серед користувачів світової інформаційної павутини можна виділити тих, хто використовує інформаційну мережу для пошуку та отримання необхідних платних і безкоштовних відомостей і послуг, і тих, хто не тільки шукає, читає, купує, грає, а й сам створює веб-сторінки, виставляючи інформацію в мережу.

Як зазначає Ріппа П. С. дані, що наповнюють глобальну мережу Інтернет, тобто контент, є об'єктами авторських прав. Але для отримання доступу до цієї комп'ютерної мережі, необхідно скористатися різноманітним програмним забезпеченням, яке, в свою чергу, є об'єктом авторського права [1].

На сьогоднішній день найпоширенішими видами порушень у мережі Інтернет є: незаконне відтворення і копіювання музичних, художніх, літературних творів чи комп'ютерних програм без попереднього надання на це згоди автором чи правовласником. Все популярнішим стає такий вид порушень, як плагіат [2].

Франція – перша країна, яка оголосила боротьбу з піратством у мережі Інтернет шляхом прийняття Закону «Про три кроки», який був розроблений за ініціативою президента Франції Ніколя Саркозі і вступив у дію з 1 жовтня 2010 року. Закон передбачив, що «пірати», які ігнорують попередження електронною поштою, втрачають доступ до мережі

терміном на рік, крім того в ряді випадків передбачений штраф до 300 тис. євро або навіть тюремне ув'язнення [3].

У літературі вказуються наступні форми захисту на етапі до порушення: 1) обмежена функціональність – автори розповсюджують програми, які не здатні друкувати документи або зберігати їх у пам'яті комп'ютера; 2) «годинникова бомба» – автор розповсюджує повноцінний об'єкт авторського права, але встановлює дату, після якої доступ до нього буде неможливим; 3) захист від копіювання, тобто автор встановлює кількість разів, коли файл може бути скопійований; 4) криптографічні конверти – твір зашифровано так, що доступ до нього можливий з використанням ключа до шрифту; 5) контракти-угоди «наскрізного клацання» укладені через Інтернет, це – дозволи автора на використання творів; 6) запобіжні заходи: попередня публікація матеріалу на традиційному матеріалі, підтвердження факту існування твору на певну дату, засвідчення в нотаріуса дати створення твору, запис на лазерному диску і поміщення в архів або веб-депозитарій; 7) клірингові центри – автор надає центру право ліцензувати свої права на твір, центр приймає плату від користувача і передає її володільцеві авторських прав [4].

Захист на етапі після порушення: 1) агенти – це комп'ютерні програми, які автоматично виконують попередньо визначені команди, наприклад, пошук у мережі контрафактних примірників творів; 2) стенографія – процес приховування інформації у файлах, наприклад «водяного знаку» автору твору, що буде доказом авторства цієї особи щодо цього твору; 3) «маячок» – це особлива мітка, яка розміщується в творі і спрацьовує під час несанкціонованого використання, надаючи можливість знайти порушника авторських прав; 4) використання кодових слів [5, с. 37].

Отже, сьогоденні тенденції розвитку науки і техніки рухаються в бік мережі Інтернет, де зберігається невизначена кількість об'єктів інтелектуальної власності, що потребують правової допомоги. При розробці національної програми захисту авторських прав у мережі Інтернет доцільно було б скористатися загальновідомими і перевіреними на практиці міжнародними методами боротьби з піратством, при цьому врахувавши психологію і менталітет українського населення.

Література

1. Ріппа П.С. Забезпечення авторських прав у мережі Інтернет [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.
2. Захист авторських прав в мережі Інтернет [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://ilaw.net.ua/zahyst-avtorskyh-prav-v-merezhi-internet>.
3. Закон Республики Франции «О трех шагах» от 1 октября 2010 года [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://livresfrancaisgratuit.narod.ru>.

4. Римаренко І.В. Захист авторських прав та творів, розміщених в Інтернеті [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.
5. Цимбалюк В. С. Основи інформаційного права України / Цимбалюк В. С., Гавловський В. Д., Брижко В. М. – К. : Знання, 2009. – 414 с.

Ірина Владиславівна Ігнатенко – студентка I курсу Сумської філії
Харківського національного університету внутрішніх справ

*Науковий керівник: Наталія Олександрівна Горобець – професор
кафедри юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного
університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент*

ПРАВО СПОЖИВАЧА НА ЗАХИСТ У КОНТЕКСТІ АДАПТАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ДО ЗАКОНОДАВСТВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Досить часто, здійснюючи свої права, споживач змушений їх захищати від порушення з боку продавців (виробників, виконавців) та інших осіб. Чинне законодавство визначає права споживача, а також встановлює систему, повноваження органів державної влади та громадських організацій, на які покладені функції захисту прав споживачів [1, с. 146].

Правову природу захисту в юридичній літературі розглядали А. А. Павлов, Р. О. Стефанчук, Б. О. Шаблі та інші вчені.

Говорячи про особливості захисту прав споживачів органами державної влади в Європейському Союзі, необхідно зазначити, що забезпечення виконання законодавства Європейського Союзу є обов'язком держав – членів ЄС: Ст.10 Угоди про створення ЄС вимагає від держав – членів ЄС здійснювати всі необхідні заходи для забезпечення виконання своїх зобов'язань, що випливають з Угоди [2].

В Україні існує майже 100 громадських об'єднань та організацій споживачів [3, с. 110]. Визначаючи розвиток та поширення таких громадських об'єднань в Європейському Союзі, ми можемо зазначити, що як в Україні, так і в Європейському Союзі діяльність громадських організацій є досить поширеною та дієвою, однак, вітчизняне законодавство у цій сфері потребує удосконалення задля залишення принципів побудови та діяльності таких організацій, що застосовувались ще за часів партійно-командної системи і потребує удосконалення за